

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite:

Lauhanen, R. 2020. Kevät on kulotusten aikaa. Ilkka-Pohjalainen 2.6.2020, 16.

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kevät on kulotusten aikaa

Tuli on osa luonnon kiertokulkua. Metsän kannalta tuli on kuitenkin kaksijakoinen asia. Metsäpaloja pelätään ja torjutaan vakavasti. Toisaalta kulotuksia toivotaan nykyistä enemmän metsien luontaisen uudistamisen helpottamiseksi ja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Kulotus on metsänhoitotoimi, jolla ihminen jäljittelee metsäpaloa uudistushakkuun jälkeen. Kulo polttaa metsämaan pohjakerrosta ja lisää lahoppuuta. Kulotus soveltuu parhaiten puolukkatyyppin ja mustikkatyyppin kangasmetseen.

Kulotus vähentää metsämaan happamuutta, parantaa lämpöoloja ja desinfioi metsänpohjaa. Näin puuston luontainen uudistaminen helpottuu.

Kulotuksen riskeinä ovat palon leviäminen sekä männyntaimien tappaminen kuplamörskysienien ilmestyminen uudistusalueelle. Lisäksi metsien pikkueläimiä ja hyönteisiä voi kuolla kulotusten seurauksena.

Kulotuksella ei saa hävittää metsälain 10 §:n perusteella rauhoi-

Kirjoittaja oli mukana kulottamassa Ylistarossa 26. toukokuuta.

KUVA: RISTO LAUHANEN

tettuja erityisen arvokkaita luontokohteita eikä uhanalaisia lajeja.

Vielä 1950-luvulla Suomessa kulotettiin vuosittain noin 30 000 metsähehtaaria. Metsänhoidolliset kulotukset hiipuivat vuonna 1966, kun kulotusvakuutukset lopetettiin.

Viime vuosikymmenellä on kulotettu muutama sata hehtaaria

vuodessa Luonnonvarakeskuksen tilastojen mukaan.

Kulotuksen ja alan osaamisen edistämiseksi Suomen metsäkeskus ja koulutuskeskus Sedu toteuttavat parhaillaan eteläpohjalaista Kulota-hanketta Manner-Suomen maaseutuohjelmassa Etelä-Pohjanmaan ely-keskuksen rahoituksella.

Kuiva alkukesä on parasta kulotusaikaa. Kulotukset suunnitellaan yhteistyössä palo- ja muiden viranomaisten kanssa. Kulotus-ilmoitus pitää tehdä ajoissa. Kivinkoneilla tehdään palokujat sekä raivataan suojavyöhykkeet huolella alueen ympäri. Linnunpesät ja muurahaiskeot suojataan ennalta. Sammutusvälineitä varataan kulotuksen leviämisen estämiseksi. Kulo sytytetään tuulen alapuolelta ja tuulen vakiinnuttua.

Osallistuin ensimmäiseen kulotukseeni 35 vuotta sitten Hattuväärassa silloisessa Metsähallituksen Ilomantsin hoitoalueessa. Kuusi kädessä sammutin tulta ja ohjasin kulotusta muun tal-kooväen kanssa.

Kuluvan toukokuun 26. päivän iltana koin taas metsän ja tulen Ylistarossa. Tällä kertaa olin lomaviikolla mukana kulotuksen esivalmisteluissa ja ns. juottopäällikkönä.

Kulotus on erittäin tarkkaa toimintaa. Alkoholin suhteen on ehdoton nollatoleranssi. Jälkisammutus ja vartiointi ovat tärkeä osa kulotusta.

Kulotuskustannukset ovat arviolta olleet noin 1000 euroa hehtaaria kohti metsäkeskuksen esimerkkilaskelmien mukaan.

Metsänhoidollisten kulotusten lisäksi tehdään luonnonhoidollisia kulotuksia metsäluonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Myös epäsuoran tulen käyttö lisää metsien monimuotoisuutta.

Kranaatin sytyttämälle kuloalueelle ilmestyy harvinaisia lajeja. Harjusiniisi on perhonen, joka hyötyy epäsuorasta tulesta Säky-län varuskunnan harjoitusalueilla. Porin prikaati tekee osaltaan arvokasta luonnonsuojelutyötä.

Risto Lauhanen

dosentti, erityisasiantuntija SeAMK
Seinäjoki